

16.08.2017

POL-2017-12451

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi

Lausuntopyyntö SM009:00/2017

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rahapeli asioiden neuvottelukunnasta

Sisäministeriö on 19.6.2017 pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rahapeli asioiden neuvottelukunnasta (jäljempänä asetuseritys).

Poliisihallituksen lausunto

Arpajaislain (1047/2001) 42 a §:ssä säädetään rahapeli asioiden neuvottelukunnasta (jäljempänä neuvottelukunta), jonka tehtävänä on seurata rahapeli poliittisten tavoitteiden toteutumista ja kehittämistarpeita. Neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sisäministeriö pyytää Poliisihallitukselta lausuntoa asetuserityksestä.

Asetuserityksen 1 §:ssä on tarkemmin säädetty neuvottelukunnan tehtävistä. Neuvottelukunnan tehtäviin sisältyisi 1 §:n 2 mom. 5 kohdan mukaan rahapeli en toimeenpanon valvonnan seuraamisen lisäksi uutena tehtävänä myös kyseisen valvonnan arviointi. Rahapeli en toimeenpanon valvonnasta vastaavana viranomaisena Poliisihallitukselle jää epäselväksi, mitä rahapeli en toimeenpanon valvonnan arvioinnilla tarkoitetaan. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että arpajaislain 42 a §:n mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata rahapeli poliittisten tavoitteiden toteutumista ja kehittämistarpeita. Myös selvityksessä Suomen rahapeli järjestelmän vaihtoehtoisista ratkaisumalleista (sisäministeriön julkaisu 12/2015, jäljempänä selvitys) on todettu, että kyseessä olisi asiantuntijaelin, joka tukisi säädösvalmistelua. Arpajaislain uudistamishankkeen kanssa samaan aikaan toteutuksessa Poliisihallituksen arpajaishallinnon uudelleenorganisoinnissa valvonnan itsenäisyyttä on lisätty entisestään myös organisaation sisällä. Poliisihallitus on itsenäinen ja riippumaton valvontaviranomainen, mikä tulee ottaa huomioon jatkossakin. Myös edellä todetussa selvityksessä on työryhmän johtopäätöksinä todettu olevan rahapeli poliittisten tavoitteiden turvaamiseksi keskeistä, että omistajaohjaus, valvontaviranomainen ja säädösvalmistelu pidetään edelleen erillään ja niille turvataan riittävät resurssit.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan neuvottelukunnan kokoonpanossa tulee huomioida sen tehtävä eli rahapeli poliittisten tavoitteiden toteuttamisen seuraaminen. Neuvottelukunnan tulisi Poliisihallituksen näkemyksen

mukaan olla eri osapuolten näkemyksiä tasapainottava elin, joka ottaisi erityisesti huomioon rahapelipoliittiset lähtökohdat: rahapeleihin osallistuvien oikeusturvan takaamisen, niihin liittyvien väärinkäytösten ja rikosten estämisen sekä rahapeleistä aiheutuvien taloudellisten, sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisyn ja vähentämisen. Rahapeli toiminnan tuotot eivät saa korostua rahapelien toimeenpanossa. Yksinoikeusjärjestelmän oikeuttamisperusteiden kannalta tulee näin ollen tarkkaan harkinta, voiko neuvottelukunnan tehtävät huomioon ottaen edunsaajilla olla rooli neuvottelukunnassa, sekä minkä arpajaislain 1 §:ssä säädetyn tavoitteen toteuttamiseen rooli perustuisi.

Muilta osin Poliisihallituksella ei ole lausuttavaa neuvottelukunnan kokoonpanoon. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, että arpajaisia valvontaan arpajaislain 42 §:n 1 momentin mukaan arpajaisiin osallistuvien oikeusturvan takaamiseksi, väärinkäytösten ja rikosten estämiseksi sekä arpajaisista aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen vähentämiseksi. Poliisihallituksella on siten myös tehtävä valvoa taloudellisten ja sosiaalisten haittojen vähentämistä rahapeli toiminnassa.

Asetusluonnoksen 4 §:ssä säädettäisiin neuvottelukunnan työskentelystä. Pykälän 1 mom. mukaan neuvottelukunta kuulee arpajaislain 11 §:ssä mainitun rahapeliyhtiön edustajia. Poliisihallitus katsoo, että momentin sanamuoto tulisi muuttaa muotoon "voi kuulla". Kuulemisesta tulee voida harkita tapauskohtaisesti neuvottelukunnan laaja-alainen tehtävä huomioon ottaen. Poliisihallitus kiinnittää huomiota myös siihen, että siirryttäessä yhden rahapeliyksinoikeustoimijan järjestelmään, kuulemisella ei enää ole vastaavaa rahapeliyhteisöjen näkemysten yhteensovittamista koskevaa tarkoitusta kuin aiemmin.

Arpajaishallintopäällikkö

Saaramia Varvio

Ryhmäpäällikkö

Sari Laitakari

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 16.08.2017 klo 09:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.